

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah.
Velja za celo leto..... \$6.00
Za pol leta..... \$3.00
Za New York celo leto.... \$7.00
Za inozemstvo celo leto... \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily
in the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: 2876 CORTLANDT.

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: 4687 CORTLANDT.

NO. 160. — ŠTEV. 160.

NEW YORK, MONDAY, JULY 11, 1921. — PONDELJEK, 11. JULIJA, 1921.

VOLUME XXIX. — LETNIK XXIX.

MEHIKA SE VESELI ODHODA BOJNIH LADIJ

NAVZOČNOST DVEH AMERIŠKIH BOJNIH LADIJ V TAMPICO JE DAJALA POVOD ZA STRAH. — VLADNI URADNIKI IN TVRDE, KI SO ZAPRELE SVOJE NAPRAVE. — VELIKA PROPAGANDA PETROLEJSKIH KOMPANIJ.

Mexico City, Mehika, 10. julija. — Napetost, ki je prevladovala tukaj, je bila zelo olajšana vsled dejstva, da so ameriške boje ladje zapustile Tampico. Položaj je postal še bolj napet, ker se je smatralo izprti petrolejskih vrčev za zaroto, s katero se je skušalo spraviti mehiško vlado v zadrege. Mehika administracija ni nikdar vrjela, da je bila ekonomska kriza pospešena vsled uveljavljanja eksportnega davka ter bila vsled tega vesela dejstva, da so boje ladje odpušile, s čemur se je izključilo možnost vsakega spopada z mehiškimi oblastmi.

Vlada je storila enerგიčne korake, da odpomore nezaposlenosti v petrolejskih poljih ter je koncentrirala nezaposlene ljudi izven industrijskega okraja, da prepreči možne nereda na posestvu petrolejskih družb.

Predsednik Obregon je odredil preiskavo, da določi, če niso petrolejske družbe krivično postopale z mehiškimi delavci, in da tudi iznajde, kakšne korake se je storilo od strani petrolejskih družb, da odpomorejo bedi med odpuščenim delavstvom.

General Elias Calles, minister za notranje zadeve, je rekel danes, da je dobila vlada informacije, soglasno s katerimi so vršile petrolejske kompanije veliko propagando med svojimi uslužbenci v namenu, da ustvarijo utis kot da je mehiška vlada odgovorna za njih odpuštil iz službe. Calles je rekel, da se je vladi posrečilo pregovoriti delavce, da to ni res in da se je tem potom odstranilo vsako nevarnost upora proti Obregonovi administraciji.

Zdravstveni položaj v petrolejskih poljih vsled izbruha rmenne mrzlice in hubonske kuge je resen, a vlada je storila potrebne korake, da odpomore temu.

Predsednik Obregon je odklonil ponudbo armadnih častnikov, da dajo del svojih plač na razpolago nezaposlenim v petrolejskem okraju ter izjavil, da ima vlada po njegovem mnenju še dosti denarja v blagajni, da je kos vsaki sili.

ROCKEFELLER STAR 82 LET.

John D. Rockefeller, znani ameriški multimilijonar, je praznoval v petek, svoj dva in osemdeseti rojstni dan na svojem domu v Pocantico Hills, N. Y., čeprav se je izjavilo tam, da se ni pridililo ob tej priliki nikakih posebnih slovesnosti. Stari mož se drži krčevito svojih navad ter igra vsako jutro svoj "golf". (Tudi ta mu ne bo rešil življenja, kajti nekega dne bo umrl ter pustil svoje milijone drugim.) Člani njegove družine ga seveda obiskali ter se vdeležili slavnostnega obeda, prirejenega na čast njegovega rojstnega dneva.

Rockefeller je baje še vedno precej trdga zdravja, kljub vročini, katero je občutil na njegovem posestvu. Petrolejski kralj se je v zadnjih letih popolnoma umaknil iz javnega življenja ter se posvečal le še golfu in jahanju. (On je ena izmed žrtev kapitalizma, kajti v celem svojem življenju ni storil še ničesar dobrega za izjemo par stipendij, kojih edini namen pa je razglasi slavo njegovega imena. On je tipični predstavitelj, ne one vrste Amerikancev, ki so si pridobili premoženje s pomočjo ustrajnosti in nadarjenosti, temveč one vrste, ki si je pridobila premoženje vsled srečnega slučaja in njegove obnašanje odgovarja v polni meri temu. To je povsem neizobražen, omejen in kljub vsemu bogastvu nesrečen kapitalist, ki ne ve, kaj bi počel s svojim denarjem, čeprav ga noče pod nobenim pogojem privoščiti drugim.)

ŠPANSKA BO POPRAVILA ALHAMBRA PALAČO.

Madrid, Španija, 8. julija. — Načrti za restavracijo stare mavriške palače Alhambra v bližini Granade so bili odobreni od vlade in minister za javno vzgojo je imenoval arhitekta, ki bodo izvršili tozadevno delo.

Alhambro so zgradili v trinajstem stoletju Mavri ali Saraceni, ki so navalili na Španijo ter ustanovili tam mavriško kraljestvo. Vladali so Španiji do leta 1492 ter pustili za seboj številne arhitekture dragocenosti, med katerimi je najlepša Alhambra. Tekom preteklih par let je pričelo poslopje razpadati ter je bilo nujno potrebno poprav.

TURKI VPRIZORILI NOVO OFENZIVO.

Carigrad, Turčija, 10. julija. — Grki so izpraznili Jafovo, ob južno iztočni obali Marmarskega morja. Glasi se, da so pričeli Turki z ofenzivo ter pričeli z napadi od Jenicierja do Semelika v namenu, da združijo svoje sile.

Soglasno z nepotrjenimi poročili, ki so prišla iz oficijelnih grških virov, se je pričela grška ofenziva proti turškim nacionalističnim bataljon, ki je skušal uničiti železniško progo pri Philadelphiji (?)

Ta sektor leži ravno na zapadu od Bagdadske železnice.

Atene, Grška, 10. julija. — Priprave za grško ofenzivo so bile včeraj završene. Posamezni spopadi so se vršili tekom zadnjih par dni, a ni prišlo do večjih razvojev operacij. Neka grška sila je uničila neki turški nacionalistični bataljon, ki je skušal uničiti železniško progo pri Philadelphiji (?)

Umaknenje italjanskih čet iz južnega sektorja je izpostavilo desno krilo grške amade. Turki so zasedli italjansko ozemlje južno in iztočno od Aidina s precej močnimi silami. Vsled tega so Grki mobilizirali več divizij na južnem koncu bojne črte.

KANIBALSTVO MED STRADAJOČIMI INDIJANCI.

Fort McMurray, Alberta, 8. julija. — Canadsko orožništvo je odšlo od tukaj, da preišče poročila, soglasno s katerimi zavirajo stradajoči Indijanci Caribou plemena človeško meso. Poročilo pravi, da se je našlo kosti, ki predstavljajo znake kanibalizma.

Pred par leti so bili Caribou jeleni, po katerih je dobilo to indijansko plemo svoje ime, tako številni, da so zavirali Indijanci le jezike, katere so smatrali za delikateso. Vsled tega so vzpizorili med jeleni veliko morijo in naravna posledica tega je bila, da so jeleni skoro izginili.

CENENI GRADOVI.

Berlin, Nemčija, 8. julija. — Gradovi so v Nemčiji cenejši kot pa so na Špankem. Vojvoda iz Arnberg je ponudil svoj grad Nordkirchen, ki vsebuje 190 sob, velike gozdove in jezero v najem pošttnim oblastim za ceno ene marke na leto.

Kopalni šport ni popolen, če ni zvezan z vsakovrstnimi zabavami. Slika nam kaže del kopalnišča v Los Angeles, kjer je dalo vodstvo kopalnišča na razpolago dva slona, katera jahajo v morje.

III. INTERNACIONALA ZA KOMUNISTE

Lenin preti z novo vojno proti kapitalizmu. — Rekel je, da je sedanjí položaj le oddih.

Riga, Letija, 10. julija. — Soglasno z oficijelnimi brezzičnimi brzojavnimi sporočili iz Moskve je kongres Tretje internacionale pogovoru ruskega ministr. predsednika, Nikolaja Leina, sprejel resolucijo, ki odobrava politiko ruskih komunistov.

Ta resolucija je tudi odobrila koncesije, v namenu, da se ohrani diktatorstvo proletarijata v Rusiji, "dokler bi nam ne prišli naši zapadni bratje na pomoč."

Lenin je rekel, da se poslužuje "sovjetska Rusija oddiha v boju proti kapitalističnim državam, ki jo še vedno hočejo napasti, a si ne upajo, v namenu, da nanovo zgradi svoje industrije. Medtem pa se morejo komunisti poslužiti tega oddiha, da pripravijo revolucijo proti vsem kapitalističnim državam."

Nobene prostosti ali demokracije ne more biti za Rusijo, kajti po njegovemu mnenju so te besede le krinka za politikaše, ki hočejo upropasti diktaturo proletarijata, katero je treba vzdržati na vsak način.

Radi gotovih faktorjev v sedanjem svetovnem položaju, — je nadaljeval, — nima mednarodna buržuazija v sedanjem času nobene prilike napasti sovjetsko Rusijo. Ta oddih mora izrabiti sovjetska Rusija za notranje rekonstrukcije ter biti ob istem času pripravljena, da se spusti v boj ob danem trenutku.

Rekel je nadalje, da ni razvoj revolucionarne zavesti še dosegel takega obsega kot se je pričakovalo, da pa je vendar preprečil napad od strani buržuazijskih vlad na sree in ognjišče sovjetske misli.

Proletariat mora dati vse koncesije kmečkemu stanu v namenu, da ojači proletarsko diktaturo ter ustanovi sovjetski sistem. — je rekel Lenin. — Z našo ekonomsko politiko je tudi zvezano vprašanje koncesij. Mi moramo na vsak način rekonstruirati našo industrijo in to pomenja elektriziranje cele dežele. Mi se moramo namenjati boriti proti manjševikom in socialnim revolucionarjem.

— Mi ne moremo ponuditi nikake prostosti in nikake demokracije, kajti pod zastavo čiste demokracije se zbirajo ob sedanjem času vsi proti-revolucionarni elementi.

Na naslov kmetov pa je rekel: — Vi morate slediti ali proletarijatu, ki je pripravljen dati največje koncesije v namenu, da vas dovede do socializma, ali pa si izbrati državljansko vojno kot drugo eventualiteto.

VELIKO ŠTEVILO NEZAPOLNENIH V FRANCIJI.

Paris, Francija, 8. julija. — Francoski senat je danes dovolil kredit desetih milijonov frankov, da se pomaga nezaposlenim v Franciji.

CELI RUSIJI PRETI KUGA

Na tisoče in tisoče ljudi v Rusiji je zbolelo za kugo. — Petdeset odstotkov obolelih umrje.

Riga, Letija, 10. julija. — Listi, iz Moskve, ki so dospeli danes, prikazujejo, da določa prejšnja poročila, tikajča se širjenja kuge in kolere po celi Rusiji. Bolezen so zanesli stradalajoči begunci, ki polnijo ceste, vodeče iz okrajev, ki trpe vsled suše in lakote ted je že zavzela obseg resne epidemije. St oin trindvajset slučajev se je registriralo v Moskvi sami, — izjavlja list "Trud", organ strokovnih uni, katere se je organiziralo od strani vlade na vojaški način, da pomagajo v boju proti boleznim.

Trud pravi, da se je dobilo poročila o 6210 slučajih iz sovjetske republike, 300 slučajih v Ukrajini, 48 v Simbirsku in 900 v Astrahanu. Odstotek smrtnih slučajev je znašal v Voronež okraju več kot petdeset, Ladije, ki prihajajo iz Astrahana v Rusijo, prinašajo številne slučaje kolere in poleg tega še trupla onih, ki so umrli na potovanju.

Eden glavnih vzrokov kolere ob Volgi, kjer je opaziti največ bolezní in lakote, je seljenje ljudi iz okrajev, v katerih ni mogoče dobiti živil. Edinole v Samari se je zbralo 45.000 beguncev.

Soglasno s istim listom mobilizira sovjetska vlada zdravnike ter se poslužuje vseh sredstev, ki se nahajajo v njeni moči v namenu, da prepreči nadaljno širjenje kužnih bolezni. V svojem pozivu je izjavila, da bi lahko nadaljna razširjenje bolezni opustilo deželo ter dovedlo do njene propada potom sveže revolucije.

ČUDEN IZRAZ VESELJA.

Houston, Texas, 8. julija. — Lansing Grant, star 98 let, je praznoval danes zopetni sestanek s svojim najmlajšim bratom, starim 91 let, katerega ni videl že šestdeset let s tem, da si je dal odrezati svojo dolgo brado, katero si je pustil rasti tekom zadnjih šestdesetih let.

Potni listi.

Po najnovejši odredbi belgrajske vlade dobé Jugoslavlani potne liste samo tedaj, ako prinesejo s seboj kako listino iz starega kraja, da je razvidno, od kod je doma. Take listine so: Stari potni list, delavska ali vojaška knjižica, krstni list in domovnica.

Navadno pismo ne zadostuje več.

Kdor tedaj nima nobene take listine, pa želi potovati v stari kraj, naj piše županstvu one občine, v katero je pristojen, po domovnico, potem bo šele mogel dobiti jugoslovanski potni list.

Nikdo naj tedaj ne pride v New York v namenu, da bi potoval v stari kraj, ako nima kake gori omenjene listine.

Frank Sakser State Bank, 92 Cortlandt St., New York, N. Y.

BENETKE VSTAJAJO IZ RAZVALIN

Najmodernejšie metode uporabljajo pri zgrajenju modernih Benetk. Poroča E. Baskerville.

Benetke, Italija, 10. julija. — Potovanje skozi province Italije, opustošene od vojne, od Benetk pa do Trsta, skozi doline Piave in Soče ter preko turobnega Krasa, je odprlo moje oči ter me prepričalo, da si narod v teh opustošenih provinciah na vse mogoče načine prizadeva, da popravi škodo, ki je bila storjena.

To delo pa se vrši brez vsakega centa iz dežel, ki so povzročile to škodo. — Italija bo dobila le eno desetino vojne odškodnine, katero morata Nemčija in Avstrija plačati zaveznikom, — je rekel Giovanni Raineri, minister za oproščene (?) province. — Od te svote je trinajst tisoč milijonov lir zapadlo 1. maja tekočega leta. Resnici na ljubo je treba reči, da ni Italija dobila nobenega vinarja od tega in da bo stala poprava opustošenih mest in vasi več kot znaša vojna odškodnina, katero bo dobila Italija. V blagu smo dobili par sto glav goveje živine, a sovražnik je edinole v dveh furlanskih provinciah uničil 190.000 glav goveje živine.

Mesta kot naprimer Videm (Udine) so na zunaj le malo poškodovana, a umikajoči se sovražnik je uvedel in odnesel s seboj vse, kar je bilo premičnega: srebro, pohištvo, živila in stroje. Par odvrednih strojev so našli prejšnji lastniki in Trstu in tudi na cestah, bodečih v prejšnjo Avstrijo. Ti stroji pa so bili večinoma pokvarjeni kajti Avstrijci in Nemci so pobrali vse medene in bakrene dele, kajti v deželah centralnih zaveznikov je bil baker redka stvar proti koncu vojne.

Commandatore Volpe, izdelovalec pohištva, v Vidmu, mi je povedal, kako je pohitel nazaj v Videm, ko je izvedel, da so Avstrijci zapustili mesto. Svojo tvornico je našel popolnoma izpraznjeno. Neki avstrijski mornariški častnik, katerega je poznal še pred vojno in ki je ležal bolan v Vidmu, pa mu je povedal, da se je nekaj strojev v njegovi tvornici odvedlo v Pulj.

Pulj so takrat zasedli Italjani in Volpe je pohitel tukaj. Našel pa je le del svojih strojev. Pozneje je izvedel, da se je večji del njegovih strojev izvedlo na Rumunsko, dočim se je ostalo potopilo v puljskem pristanišču. Njegova hiša v Vidmu je bila oropana in izpraznjena, z izjemo dveh sob, v katerih je stanoval neki višji avstrijski častnik, ki je pustil na mizi tozadevno obvestilo.

Nikjer ni opaziti duha podjetnosti in poguma boljše kot v Benetkah. To je mesto, ki se ozira nazaj na tisočletno slavno zgodovino, ki pa se ob enem tudi ozira v bodočnost, od katere pričakuje več kot od preteklosti.

Potem ko se je popravilo od bomb razbite cerkve in hiše ter

POGOJI PREMIRJA PODPISANI

MIROVNO RAZPOLOŽENJE JE ZAVLADALO NA IRSKEM, KO PRIČAKUJE VSE KONCA TERORIZMA Z OBEH STRANI. — KONEC VOJAŠKIH GIBANJ.

Dublin, Irska, 10. julija. — Mirovni pogoji med Anglijo in Irsko so bili sklenjeni včeraj ob treh popoldne v tukajšnjem vojaškem glavnem stanu. Kot zastopnika angleške vlade sta nastopila general Sir Macready in polkovnik Brind, dočim sta zastopala republikanško armado poveljnik Barton in E. J. Duggan.

Soglasno z Irish Bulletin je bilo dogovorjeno naslednje: — Nikakega uvažanja svežih čet ali municije na Irsko se ne bo vpriporilo in vsa vojaška gibanja bodo izostala.

— Vpriporilo se ne bo nikakih provokativnih kazanj sile, oborožene ali neoborožene.

— Določbe premirja se tičejo vojnega prava v tozadevnem ozemlju ter tudi po ostali Irski.

— Irskih častnikov in vojakov se ne bo vznemirjalo.

Irci z druge strani pa so pristali v naslednje: — Nikakih napadov se ne bo vpriporjalo na kronske sile ali na civiliste.

— Nikakih provokativnih prireditev se ne bo vpriporjalo, oboroženih ali neoboroženih.

— Vlado in privatno lastnino se bo pustilo pri miru.

Eamon de Valera, republikanski voditelj, je izdal manifest, v katerem pozivlja narod, naj ostane enoten tekom mirovnih pogajanj. Ob istem času pa pravi v manifestu, da se ne sme gojiti prevelikih upanj.

Načelnik štaba irske republikanske armade je izdal povelje, v katerem se glasi, da morajo vse sovražnosti prenehati ob enajsti uri v ponedeljek zjutraj.

spravilo nazaj umetniške zaklade, katere se je tekom vojne odvedlo v Florencia ali celo v Rim, izgledajo danes Benetke zopet tako kot v starih mirnih časih. Čeprav pa so Benetčani sedaj bolj kot kdaj prej ponosni na svoje staro mesto, nočejo vendar živeti od preteklosti. Napredni benetški inženirji in trgovci so spoznali pred par leti, da je staro pristanišče neprimerno za moderni promet in da je treba storiti nekaj, ker bi drugače postale Benetke muzej, navezan na drobtinice iz rok turistov celega sveta.

Nekatera evropska mesta so se odločila, da hočejo živeti od mlodarov turistov, a Benetke so si izbrale drugo pot. Pričele so graditi tvornice in konkreta, nove mostove in pristanišče z najnovejšimi stroji iz Amerike, ki sicer ne izgledajo lepo in okusno, ki pa ustvarjajo bogastva ljudi.

Novi benetški pristan se nahaja na kopni strani, v bližini Mestre, kjer se je zgradilo vse naprave, ki se potrebuje za moderni ladijski promet.

KRALJ ALBERT KOT NAVADNO "OBČINSTVO".

London, Anglija, 8. julija. — Uradniki angleškega muzeja niso še popolnoma ozdraveli od strahu, katerega so zavžili, ko so izvedli, da se je belgijskemu kralju Albertu prepovedalo vstop v muzej, ker je bil prišel preduro, določeno za javno občinstvo. Ura splošnega pristopa v muzej je določena na deseto zjutraj. Kralj je vzel celo stvar precej filozofski ter prišel pozneje.

PARNIK NESEDEL, A NI V NEVARNOSTI.

Truro, Mass., 8. julija. — Parnik "Mayari" United Fruit S. S. Co. je zadel danes zjutraj v megli na skale v bližini Highland Light. Ladija je zadela na skale ravno ob oseki ter poslalo brezzično brzojavno sporočilo, v katerem se je glasilo, da upa priti zopet na globoko vodo kakorhitro bo prišla plima. Ladija se je nahajala na poti iz Kube v Boston ter imela na krovu sladkor.

Denarna izplačila v jugoslovanskih kronah, lirah in avstrijskih kronah

se potom naše banke izvršujejo po niski ceni, samsajivo in hitro. Včeraj so bile naše cene sledeče:

JUGOSLAVIJA:

Raspokilja na sadnje pošte in izplačuje "Kr. poštni čokoladurad" in "Jadranska banka" v Ljubljani.

300 kron	\$2.25	1,000 kron	\$ 7.20
400 kron	\$3.00	5,000 kron	\$36.00
500 kron	\$3.75	10,000 kron	\$71.00

ITALIJA IN ZASEDENO OZEMLJE:

Raspokilja na sadnje pošte in izplačuje "Jadranska banka" v Trstu.

50 lir	\$ 3.00	500 lir	\$26.50
100 lir	\$ 5.50	1000 lir	\$52.00
300 lir	\$15.90		

NEMŠKA AVSTRIJA:

Raspokilja na sadnje pošte in izplačuje "Adriatske Bank" na Dunaju.

1,000 nemško-avstrijskih kron	\$ 2.30
5,000 nemško-avstrijskih kron	\$ 10.50
10,000 nemško-avstrijskih kron	\$ 21.00
50,000 nemško-avstrijskih kron	\$100.00

Vrednost denarju sedaj ni stalna, menja se večkrat nepričakovano; in tega razloga nam ni mogoče podati natančne cene vnaprej. Mi računamo po ceni istega dne ko nam poslani denar dospé v roke.

Kot generalni zastopniki "Jadranske Banke" in njenih podružnic imamo sajajmčne izvanredno ugodne pogoje, ki bodo velike koristi za one, ki se ali se bodo posluževali naše banke.

Denar nam je poslati najbolj po Domestic Money Order, ali pa po New York Bank Draft.

Frank Sakser State Bank

82 Cortlandt Street, New York

GLAS NARODA

NEWSPAPER PUBLISHED BY
NEWSPAPER PUBLISHING COMPANY
 100 Broadway, New York City, N. Y.
 FRANK SASSER, President. LOUIS BENEDIK, Treasurer.
 Place of Business of the Corporation and Address of Above Officers:
 100 Broadway, New York City, N. Y.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenredno veliki in zanimivi.
 Za vsake leto volja biti na Ameriki. Za New York za celo leto 07.00
 in v Kanadi 08.00 za pol leta 04.00
 Za pol leta 04.00 za leto 08.00
 Za leto 08.00

GLAS NARODA
 (Voice of the People)
 100 Broadway, New York City, N. Y.
 Subscriptions yearly \$8.00

Advertisements on agreement
 Special rates for advertising in this paper. Send for rates and conditions. Money paid in advance. No return for money paid in advance. No return for money paid in advance.

GLAS NARODA
 100 Broadway, New York City, N. Y.
 Telephone: COrtlandt 8876

IRSKA.

Ko bo šlo danes sonce skozi meridian, bo napočila Irski zora novega dne.

Državljanstva vojna, ki je leta in leta divjala po nesrečni deželi, se bo umaknila premirju.

Če ravno bo to premirje le začasno, bo najbrže pomnilo konce uničevalnega boja med brati.

To je upanje vseh, kateri simpatizirajo z narodi, to je upanje vseh onih, kateri se bore za pravico in resnico kljub vsemu trpljenju, pomanjkanju, preganjanju in zatiranju.

Irska se že sedemsto let bori za svojo svobodo. Dan 11. julija 1921 bo zanjo pomemben dan.

Najbrže se sanje stoletij ne bodo čisto uresničile. Irska ne bo popolnoma svobodna, toda vse kaže, da bo končno vendarle odvrгла verige, ki so se že skoraj zrasle z njenim mesom.

Ves svet je zgrajen na kompromisih oziroma na medsebojnih dogovorih. De Valera se je težko odločil za pogajanja. Toda ko se je odločil, je rekel, da bodo uspehi teh pogajanj medsebojni harmonični odnosi.

In še bo to res zgodilo, se začenja za Irsko nova doba.

Današnji dan ne bo samo za Irsko, ampak za ves svet zgodovinski dan.

Te besede, ki so posebno za Jugoslavijo pomembne, je napisal Paul de Lagarde:

"Če smo državljani, to se pravi, organsko spojeni deli splošnosti, nas brcen vsakega posameznega dela tako prizadene, kot sree bol v glavi ali kot prizadene bolečina v roki nogo. Noben ud ne trpi, ne da bi trpela celota. Vsled tega je volja vsakega posameznega uda pomagati trpečemu udu. Iz tega se poraja absolutna potreba, da se zlo, ki je prizadeto državi, ne tiče samo splošnosti, pač pa vsakega posameznika. Grdo je ostati doma, če gori sosedova hiša. Le malo naj se veter obrne, pa lahko iskra našo hišo zapali."

Gospodarska politika Lenina.

Ruski sovjetski delegat v Londonu, Krasin, je te dni podal zanimivo izjavo o Lenini in najnovejši politiki, ki so jo listi prinesli v kratkem izveščju. V celoti se ta izjava, ki jo je priobčil "Petit Parisien" glasi takole:

— Lenin je bil vedno tega mnenja, da se bo boljševiški režim v Rusiji dal vzdržati le, če izbruhne na zapadu svetovna revolucija. On ni nikoli mislil, da bi boljševiška država mogla sama živeti, ako je krog in krog obdajajo kapitalistične države. Danes se Lenin zaveda, da se nahaja na predstojišču komunizma sam. On se tam ne more več držati in je prisiljen na strateško potezo, kar sam odkrito tudi priznava. On je izpremenil svojo taktiko in je z ozirom na svetovni položaj na eni ter gospodarski propad dežele na drugi strani sklenil premagati tako odpor kmetijskega prebivalstva kakor opozicijo izozemstva proti boljševiški vladi potom koncesij. Mi dobro vemo, da kmet ni komunist, niti siromašni kmet ne. On to nikoli ni bil. — On tudi ne bo postal komunist samo zato, ker bi nam to bilo ljubilo. Mi mu ničesar ne dajemo. Toda če mu preskrbimo stroje, tkanine, če mu moremo podariti nekoliko blagostanja, bo kmet kmalu spoznal ugodnosti komunizma. To je naloga Lenina, kateri se je zdaj posvetil. On je modifikiral sistem dajatev v obliki desetine ter odpravil kazenske revizije. Kar se tiče izozemstva, iščemo v Evropi materialne pomoči, da bolj utrdimo svojo nadvlado, zagovarjajoč si neobhodno zaslonbo kmetijskega ljudstva, in sicer v obliki fabrikatov ter tehničnih pripomočkov, v prvi vrsti pa rabimo specialistov, ki bodo eksplotalirali naša bajeslovna bogastva. Toda ta pomoč seveda ne bo vlogajna. Dosedaj nismo še ničesar drugega storili, nego da smo nakupili nekaj potrebnih materialov, predvsem obutve, tkanin, živil (!) in strojev in to za zlato, zlato in še enkrat zlato. Jaz mislim, da smo sklenili kontraktov za 5 milijonov funtov šterlingov v Angliji, 50 milijonov kron v Švediji, 3 milijarde mark v Nemčiji in 10 milijonov dolarjev v Ameriki. Kar se tiče naših trgovinskih zvez s — Francijo, namerava Rusija nabaviti tudi tam veliko blaga in se pogajati glede priznanja dolgov, ki jih je napravila v Franciji carska Rusija. — (Nemški listi poročajo, da se Francija pogaja s sovjetsko Rusijo potom grofa Demartela, ki je bil leta 1918 francoski visoki komisar pri Kolčaku v Omsku, zdaj pa je poslanik pri letski vladi v Rigi in se tam veliko posvetuje z ondornim sovjetskim poslanikom Hanekijem).

Nekoč je živila ženska, ki se je ob času oblekla, — toda ura je bila za dve uri prehitra.

Čudna stvar se je pripetila te dni v Centralni Ameriki. Predsednik neke tamošnje republike je umrl naravne smrti.

V okolici Calhouma, La., je bilo v zadnjem mesecu usmrčenihi pet uglednih farmerjev.

To je čudno, kaj ne? Nič ni čudno, Farmerji so bili samorci.

Slovenske novice.

Cleveland, Ohio.

Dobro poznanemu rojaku Franku Zakrajšku je počila v soboto 2. julija trebušna mrena, ko je kihnil. Zakrajšek je vodil svoječasno trgovino z bicikli, kasneje pa gostilno na 71. cesti, katero pa je pred kakim pol letom prodal. Prepeljan je bil takoj v bolnišnico. Želimo mu, da kaj kmalu okreva in se povrne v krog svoje družine in znancev.

Dne 5. julija sta dobila poročno dovoljenje sledeča slovenska pa-

ra: John Podrižnik, star 27 let, 14511 Thames Ave., in Margareta Marolt, 18 let, ter Tony Sušek, 31 let, 15702 Saranac Road, in Frances Špiler, 21 let. Bilo srečno!

Youngstown, Ohio.

Ob jezerski obali je utonila tri leta stara Katarina Planinšek, hčerka Petra Planinška. Otroka se je pustilo ob plitvem bregu jezera Milton, da se malo ohladi, pri tem pa je neopažen zašel v globočjo vodo in utonil.

Iz Jugoslavije.

Nove carinske in trošarinske postavke.

Iz Beograda poročajo: Finančno-ekonomski komite je 15. junija sprejel novo trošarinsko uredbo. Trošarina na kisle vode in sodavice se ukine, na vino pa se bo plačevala še naprej po 1 K od litra, oziroma od zaprtih steklenic, ki vsebujejo največ tritret litra, po 1 K 60 vin. V ostalem ostane trošarina neizpremenjena. Dalje je komite razpravljal o izvoznih carinah in sklenil dovoliti izvoz kontingenta 5000 lahkih konj, za katere se plača carina 250 dinarjev (1000 K) od komada. Carina za konje belgijske in noriške rase preko 3 leta stare se zniža na 400 dinarjev, pod 3 leta pa na 200 dinarjev. Svinje, žive, do 50 kg so izvozne carine proste, nad 50 kg se plača po 100 dinarjev od komada. Izvoz goveje živine je neomejen, izvzemši breje krave. Za živo živino se plača po 250 dinarjev od komada. Za šunko se plača 40 dinarjev, od masti 50 dinarjev, za 100 kg, salame so proste, ligniti je prost. Od premoga se plača 5 dinarjev za 100 kg, premogovni prah je prost. Ta carina se plača v zlatu (dvakratni znesek). Pri izvozu živine in mesa odpade plačilo pprometnega davka.

Nemški "Kulturbund",

ki je pred letom dni bil ustanovljen v Novem Sadu v Bački v svrhu, da vse Nemce v Jugoslaviji kulturno zedini, je imel te dni svoj letni občni zbor. Ta kulturna zveza je prvi poskus nemške narodnosti v Jugoslaviji, da svoje gospodarske in kulturne interese spravi v sklad z državnimi. Skupščina, katere se je udeležilo nad 2000 ljudi, je — kakor poroča "Riječ" — odposlala pozdravno brzojavko "Matici srbski". Glavni tajnik zveze dr. Gruss je poročal o delovanju zveze ter poudarjal, da "Kulturbund" ne sme zasledovati separatističnih ciljev, marveč da mora spoštovati državno celoto. Zveza je končno odposlala vdanostno brzojavko regentu, v kateri obeta zvestobo dinastiji in domovini. — Ali bodo Nemci v Sloveniji sledili vojvodinskemu "Kulturbundu"?

Bolgarski vpad v Srbijo.

Beogradska "Pravda" poroča iz Skoplja: V noči od 12. na 13. junija je vpadla 20 mož močna bolgarska komitiska četa na naše ozemlje v gorskem srezu blizu Carve Česme. Komite so bili oblečeni v seljaške obleke. Naša orožniška patrulja jih je brzo izsledila in jih je vrgla preko meje. Trije komite so padli, en naš orožnik je ranjen. — Iz Djakovice poroča isti list, da se je pojavil v okolici znani albanški kačak Zefi Mali, ki je pred nekaj časa pobegnil v Skadar, a se je sedaj vrnil z dobro oblečeno in oboroženo bando.

Postne in brzojavne postaje v kopališčih.

Minister narodnega zdravja je v sporazumu z ministrstvom za pošto in brzojav odredil, da se morajo v vseh državnih kopališčih ustanoviti postne in brzojavne postaje.

Poročila o trgovini s poljaki pridolki.

Iz Samobora z dne 14. jun. poročajo: Pšenica se ne dovaja. Producenti špekulirajo na višje cene. Zato mlini nimajo pšenice in cene moki rastejo. Nominalna cena pšenice je 1020 do 1030 K. Koruze je dovolj, a se slabo kupuje. Cena je, kjer je carinski urad. Prtljaga, 410 do 420 K. Ovska skoraj ni. Zaradi izgledov slabe žetve cene rastejo. Notira: 480 do 490 K.

Iz Vinkovcev poročajo: Dovozi pšenice so slabi. Mlini ustavljajo obrate. Pšenica notira 1010 do

1020 K. Koruza se trži po 420 do 430 K. Ovska je malo, a cena mu je 450 do 460 kron.

Cene cementu padajo.

Iz Zagreba se poroča: Dočim se je še nedavno plačeval cement po 220 K za 100 kg franko vagon postaja Zagreb, prihajajo sedaj ponudbe iz Splita po 155 K za 100 kg franko vagon postaja Zagreb.

Monopol soli.

Na seji monopolne uprave v Beogradu se je sprejela nova uredba o monoplu soli. Sklenilo se je, da pridrž država za sebe proizvodnjo, uvoz in prodajo soli. Po potrebi bo država delala tudi zavetrgovinami. Obenem je sprejet predlog demokratskega poslanca Demetrovića, da se sol za solenje rib prodaja po nižjih cenah.

Rude v djakovaškem kotaru.

Rudarski nadzornik Vojniković je izsledil v djakovaškem kotaru bogata ležišča premoga, železa, bakra, medenine in havlina.

Nova premogovna družba.

V Kukavici (okraj Rogatica v Bosni) so bila izsledena znatna ležišča dobrega premoga. Eksploatacijo premogovnika je prevzela z glavnico 3 milijonov kron "Deliška družba za eksploatacijo premoga v Kukavici".

Nov pravilnik za izdajanje potnih listov

so izdelali v Beogradu. Prošnje za potne liste bo treba, ko stopi pravilnik v veljavo, vlagati na poslovnih formularjih, katerim bo treba priložiti navrstveno spričevalo ter dokazilo, da je prošilec zadostil vojaški dolžnosti in da je plačal predpisane davke. Pri ponovnih prošnjah za potne liste bodo lahko te procedure odpadle. Za izdajanje potnih listov, ki bodo normalno veljavni eno leto, bodo v Sloveniji kompetentna okrajna glavarstva.

Carinski postopek pri brzojavku Dunaj-Praga-Trst-Zagreb-Beograd.

Iz Beograda se poroča: Avstriji so v početku meseca maja ustavili brzojavak Praga-Dunaj-Trst-Zagreb-Beograd, ker so naše carinarne predlogo zadrževale ta vlak na meji pri carinskem pregledovanju. Nato je izdalo generalno ravnanstvo carine v Beogradu našim carinaricam navodilo, naj opravijo carinske posle v vlaku med vožnjo. Iz tega navodila posnemamo sledeče točke: Južna železnica se je morala obvezati, da bo dovolila potnikom tega brzojavka vzeti s seboj samo za potovanje najpotrebnejše in že rabljeno prtljago in da ne bo dovolila potnikom jemati s seboj blaga, ki je podvrženo ocarinjanju. Potniki smejo nesti s seboj le toliko denarja, oziroma čeke, kakor je to predpisano po uveljbi o valutah in devizah. Potniki, ki potujejo samo tranzito po Jugoslaviji, morajo takoj, ko pridejo na naš teritorij, prijaviti carinariskim organom valute in vrednostne papirje, ki jih imajo s seboj, ker drugače se jim odvzamejo. Nezdružba valuta (krona) bivše Avstro-Ogrske in bolgarski levi se ne sme na noben način prevzeti. Kdor bi tako valuto hotel prevažati, se mu odvzame. Kdor pride iz inozemstva in izstopi na našem teritoriju, sme izstopiti samo na postajah, kjer se nahaja carinarica. Ravno tako se sme pošiljati prtljago, samo na postajo, kjer je carinski urad. Prtljaga, ki se sama prevaža skozi naš teritorij, se ne ocarini, nego vsaka koleta se obeleži s carinskim pečatom. Prtljaga, ki je namenjena iz Jugoslavije v inozemstvo, se sme natovoriti samo na postajah,

Peter Zgaga

Dandanašnji vsako lahko najde žensko.

Samo obleko na nji je malo težje najti.

Ženska pa res nima nobenega zmisla za humor.

Če bi ga le količkaj imela, bi se od jutra do večera sama sebi smejala.

Za bolnike se sme importirati vino.

It makes you sick!

Onemu, ki je kaj, ki zna kaj, ni potrebna sklicevati se na svoje prednike.

Številke ne dokažejo ničesar, moč pa vse.

— Mehika — pravi predsednik Obregon — se drži mednarodnega prava.

Mednarodno pravo je bilo že zdavnaj pokopano.

Viscont Bryce svetuje Angležem naj študirajo ameriško ustavo.

Nič slabega bi ne bilo, če bi jo tudi Amerikanci študirali.

Take nauke je dajal zakonski mož staremu pečlarju:

Oženi se, prijatelj, oženi. Na svetu si ne moreš misliti boljšega kot skrbno ženo, ki ti kuha, pere, gumbje prišije ter ti je najzvestejša prijateljica v vseh krizih in težavah.

Pečlar je odvrnil:

Seveda, tako bi že hotel imeti. Zakonski mož si je obrisal znoj s čela, nekoliko pomislil in zavzdihnil:

O, jaz tudi, jaz tudi.

Nekateri ljudje sede pri pisalni mizi in mislijo.

Nekateri pa samo sede.

Politik je tisti človek, ki nosi svojo modrost za druge naprodaj.

Politici je pa tisti človek, ki jo zase obdrži.

Ustava Združenih držav garantira vsakemu človeku prostost govora, toda na njegov lasten riziko.

Gentleman molči ko govori njegova žena. Molči in posluša. Ko mu je pa vsega dovolj in preveč, preneha biti gentleman.

Če hoče dandanašnji komu telefonirati, je najboljšje, da mu pišmo piše.

Dve vrsti ljudi je na svetu: prvi izkoriščajo, drugi se pa dajo izkoriščevati.

Oboji naglo izmirajo.

Srečala sta se prijatelja, in prvi je drugega vprašal:

— Kaj bi bil rajši: milijonar ali bolan na tifusu?

— To je presneto čudno vprašanje.

— No, kaj bi bil rajši?

— Miljonar. Kaj pa misliš?

— Čudno, jaz pa ne. Le pogledj: vsi milijonarji morajo umreti, o njih, ki so na tifusu bolni, pa umre samo šestdeset procentov.

Vodni apostoli so ljudje, ki imajo tako malo dela, da se vtikajo v zadeve drugih ljudi.

kjer stoji carinarica in se ocarini še predno se natovori.

Nova podjetja.

V Karlovcu se je osnovala delniška družba Ivan Jelenc, tvornica za gradnjo štedilnikov. Glavnica znaša 1 milijon kron, po 1000 kron delnica.

Hrvatski veterinarji pripravljajo akcijo za osnovanje tvornice in zavoda za animalni serum, kjer je sedanja družba "Jugoslavanski serum" v rokah tujega kapitala.

Tvornica kap, klobukov in perila se je osnovala v Sarajevu. Tvornica, ki se imenuje "Vesla", je že pričela z delom v velikem obsegu.

Tvornico stekla ustanove v Fojnici. Pripravljalna dela so že izvršena. Lastniki tvornice so inostranski podjetniki.

Občina Djakovo je prodala staro vojašnico "Gospodarski in sadjarski zadrugi", ki bo uređala

Jugoslovanska Katol. Jednota
 Ustanovljena 1. 1898 Inkorporirana 1. 1900
 GLAVNI URAD v ELY, MINN.

Glavni odborniki:
 Predsednik: EUDOLF PERDAN, 933 E. 18th St., Cleveland, O.
 Podpredsednik: LOUIS BALANT, Box 108, Pearl Avenue, Lorain, O.
 Tajnik: JOSEPH FISHER, Ely, Minn.
 Blagajnik: GEO. L. BECICH, Ely, Minn.
 Blagajnik nesplošnih stvari: JOHN MOVERN, 224 N. 2nd Ave., W. Duluth, Minn.

Vrhovni odbor:
 Dr. JOS. V. GRAHEK, 843 E. Ohio St., N. E., Pittsburgh, Pa.

Nadporni odbor:
 MAX KERŽIŠNIK, Box 372, Rock Springs, Wyo.
 MOHOR MLADIĆ, 2808 So. Lawrence Ave., Chicago, Ill.
 FRANK ŠKRABEC, 4822 Washington St., Denver, Colo.

Poročni odbor:
 LEONARD SLABODNIK, Box 490, Ely, Minn.
 GREGOR J. PORENTA, Box 176, Black Diamond, Wash.
 FRANK ZORICE, 6217 St. Clair Ave., Cleveland, O.

Zbirateljski odbor:
 VALENTIN PIRO, 819 Meadow Ave., Rockdale, Joliet, Ill.
 PAULINE ERMENO, 539 — 3rd Street, La Salle, Ill.
 JOSIP STERLE, 404 E. Mesa Avenue, Pueblo, Colo.
 ANTON CELARO, 706 Market Street, Waukegan, Ill.

Jednotno uradno glasilo: "GLAS NARODA".

Vse stvari, tiskajoče se uradnih stvari kakor tudi denarne poljajstvo naj se pošljejo na glavnega tajnika. Vse pritožbe naj se pošljejo na predsednika poročnega odbora. Prošnje za sorojem novih članov in boljših sprave naj se pošljejo na vrhovnega zbiratelja.

Jugoslovanska Katoliška Jednota se priporoča vsem Jugoslovancem na obliki pristop. Kdor želi postati član te organizacije, naj se sglasi tajniku bližnjega društva J. S. K. J. Za nameritev novih društev se pa obrne na gl. tajnika. Novo društvo se lahko ustanovi s 8 član ali članicami.

Iz Slovenije.

Nov župan Ljubljane.

Anton Pesek, urednik dnevnika "Jugoslavije", narodni socijalist, je bil 8. junija izvoljen županom glavnega mesta Slovenije, Ljubljane. To se je zgodilo vsled kompromisa med občinskimi odborniki slovenske ljudske stranke, narodnimi socijalisti in komunisti. Volilo se je trikrat. Sejo je vodil najstarejši odbornik Jeglič. Navzočih je bilo vseh 48 občinskih zastopnikov. V prvem glasovanju je bilo oddanih vseh 48 glasov. 18 jih je dobil dr. Karol Triller, dosednji dolgoletni župan ljubljanski, Anton Pesek jih je tudi dobil 18, komunist Venzaj jih je dobil 11, a ena glasovnica je bila oddana prazna. V drugem glasovanju je bil rezultat isti, razen da je dobil dr. Triller 19 glasov. Nato je predsednik Jeglič odredil odmor za 15 minut. Med tem časom so se vršila pogajanja med odborniki raznih strank. Po odmoru se je v njej veliko tvornico za sadne konzerve.

Prva jugoslovanska tvornica kovčkov in zabojev se je osnovala v Zagrebu. Osnovna glavnica znaša 600.000 kron.

Veliko papirnice so osnovali v Zagrebu. Delniška glavnica znaša 48 milijonov kron.

V Borovcu pri Vukovaru gradi znana češkoslovenska firma Schicht veliko tvornico za milo.

Proti pačenju državnega imena.

Na seji ministrskega sveta se je med drugim razpravljalo tudi o zlorabi, ki se v gotovem delu jugoslovanskega časopisja uganja z imenom Jugoslavije. Sklenilo se je, da se odlej proti vsem listom, ki bi dajali državi sramotilna imena, uporabi vsa stroga tiskovnega zakona.

Načrt za zgradbo zagrebške borze.

Berlinski arhitekt dr. Muthesius je pregledal načrte za zgradbo zagrebške borze ter prišel do prepričanja, da je najboljši načrt izdelal arhitekt Viktor Kovacović, ki je vsled tega dobil nagrado v znesku 150.000 kron. Predloženi so bili še štiri drugi načrti, katerim je bila prisojena nagrada 100.000 kron.

Luksusni davek v Zagrebu.

Zagrebška mestna občina je izdala razglas, s katerim se uvaja davek na zabavišča. V vseh barih, orfejih in večjih kavarnah, kjer svira godba, se bo gostom zaračunavalo 10 odstotkov dodatka za davek. Gosti, ki bi se skušali izogniti davku, bodo obetno kaznovani.

Tatvine na železnici.

V Brodu ob Savi so aretirali 10-povsko tolpo 20 oseb, ki je razbijala in plenila vagona na progi Vinkovci-Brod. Aretiran je bil tudi trgovec Nestor Kostić iz Broda, ki je od tatov kupoval ukradeni blago za nizko ceno.

sklenilo za ožjo volitev med dr. Trillerjem in Peskom. V tem ožjem glasovanju je dobil Anton Pesek 28 glasov, a dr. Triller pa samo 19. Predsednik Jeglič je takoj po prejetju glasov proglasil, da je izvoljen ljubljanskim županom Anton Pesek. V tretjem glasovanju so volili za novega župana klerikale, narodni socijalisti, socijalni demokratje in komunisti. Za podžupana je bil izvoljen na prvi baloti socijalist dr. Perić, ki je dobil 29 glasov. Liberalci so vladali Ljubljano 40 let; zdaj jim je odklenalo

Nove občinske doklade in pristojbine v Mariboru.

Deželna vlada za Slovenijo je dovolila mariborski mestni občini, da sme pobirati sledeče nove doklade in pristojbine: 65odstotno na rente, 40odstotno na zemljišča in hišno najemino, 500odstotne užitiinske doklade na državno trošarino od vina, dalje naklado po 100 K od hektolitara potocnega vina, po 10 K od hektoliterske stopnje navadnega žganja in po 5 K od litra poslanega žganja, 60 K od vsake steklenice šampanjca, 120odstotno vodovodno doklado od najemščine, 400 K od vsakega psa (psi čuvajo so prosti), enotni 100odstotni veselčni davki, davščina na avtomobile, ekipaže in prenočišča v znesku, kakor ga je določil gerentski svet na seji dne 15. marca.

Obe celjski lekarni v narodnih rokah.

Dočim je že svoječasno lekarna "Pri belem orlu" prešla v last g. Vojka Arka iz Zagreba, se nahaja sedaj tudi druga celjska lekarna "Pri Mariji Pomagaj" v zavednih narodnih rokah. Prevzel jo je namreč dobrovoljec g. Andrija Posavec.

Posli ribarskega odbora za Kranjsko.

Ker se je izrekla nadpolovična večina volilnih upravičencev za to, da se prenesejo posli kranjskega ribarskega odbora na odbor novo ustanovljenega Slovenskega ribarskega društva v Ljubljani, razresilo je poverjenstvo za kmetijsko Slovensko kmetijsko društvo, ki je izvajalo dosedaj nalogo ribarskega odbora, 10 let, oziroma do končne ureditve po novem ribarskem zakonu na Slovensko ribarsko društvo.

Sumljivi elementi v Ljubljani.

Po raznih lokalih Kolodvorske ulice hodijo sumljivi moški, ki se pred vsem dobrikajo iz Amerike in v Ameriko potujočim potnikom, posebno mladim dekletom. Listi svirajo ljudi pred njimi.

Raznovrstne tatvine so v Ljubljani nadnevem redu. Gostilničarju Josipu Čadu je bil ukraden 400 K vreden bel oven. V kinu "Ideal" je bil nekemu obiskovalcu ukraden dežnik, vreden 280 K.

Pueblo Jugoslav Relief

EXECUTIVE COMMITTEE.

N. Badovinac, Pres.; Rev. P. Cyril Zupan O. S. B., Vice-Pres.; Peter Cull, Sec'y; J. M. Stebley, Asst. Sec'y; Frank Grahek, Treas.; J. D. Butkovich, Joe Cullig, Andro Petros and John Drakulich

INVESTIGATING COMMITTEE

Louis Anzich, Iso Tomkovich, Nick Fahljanich, Sime Burin, Joe Purkatt, Tony Ruper, M. J. Brubolich, Jovo Pavlica, John Simonich, Joe Cuzak, Jake Vidmar, J. M. Stebley, Joe Pritekel, Rev. P. Cyril Zupan OSB, John Mohar, Jake Henigsmann and Anton Stare

GENERAL COMMITTEE

Val. Stalick, Dr. J. F. Snedec, Matt Jerman, D. P. Predovich, John Gorsich, Mich. Rozich, Joe Kočevar, John Kuhar, George Thomas, Joe Cuzak, Jake Vidmar, John Mohar and Jack Henigsmann

OFFICE: 217 E. NORTHERN AVE.
PUEBLO, COLORADO

Malo zgodovine.

Kmalo nato so bile zgrajene Eilder in Philadelphia topilnice. Sam ne vem, zakaj delajo naši Slovenci rajši v topilnicah kot drugod. Se pred kratkim je bila v njih polovica delavcev Slovencev. Na tisoče Slovencev je v Ameriki in Jugoslaviji, ki so včasih delali v puebskih topilnicah.

Grove je postal naenkrat slovenski del mesta. Na stotine družin si je zgradilo tam svoje domove. — Potem se je pa leta 1894 pojavila povodenj. Prva pomembnejša povodenj v zgodovini belih naseljenec. Stari Slovenci se še spominjajo onega časa, ko so se morali na delo v čolnih vozilih. Dasiravno je bila škoda precejšnja, je bilo uničenih le malo hiš. Po onem času so se začeli Nemci seliti iz Grove. — Prodali so svoje imetje in cerkev Slovencev in Hrvatov, ki so sedaj same razvaline. Ali se bo mogel ta ubogi narod zopet postaviti na noge? Seveda se bo — s pomočjo Jugoslovancev v Ameriki.

Od leta 1900 do 1910 se je Grove razvil kot rdeča roža. Vsako do je delal, vsako je imel denar

ter je bil vesel in zadovoljen. Od mosta pri cesti 'C' do višine na Santa Fe Avenue je bilo noč in dan odprtih petindvajset slovenskih salonov. Vsak salonar je imel stalnega muzikanta, ki je neprestano raztegoval svoj meh. Gostom so stregle za baro rdečelične Slovence. Topilnice so delale s polno paro in Grove je bil ponoči in podnevi tako živahen kot ljubljanski trg.

O tem sem premišljeval, ko sem hodil zadnjič pe cestah v Grove. Opazoval sem strašne razvaline domov našega naroda. Kjer so prej stali hiše, je sedaj samo blato in pesek. Grove je podoben — strugi. Povsod je videti ostanke hiš in gospodarskih poslopj. — Kjer so prej stali cvetoči domovi Slovencev in Hrvatov, so sedaj same razvaline. Ali se bo mogel ta ubogi narod zopet postaviti na noge? Seveda se bo — s pomočjo Jugoslovancev v Ameriki.

Walter Predovich.

"Čarobni otoki" californijske obali.

Devet ameriških otokov v bližini californijske obale, med katerimi jih je nekaj obljudenih, nekaj pa važnih za mornarje radi svetilnikov in brzojavnih postaj, ki se nahajajo na njih, zahteva sedaj zase Mehika, soglasno s poročili, ki so prišla iz mehiškega glavnega mesta. Ti otoki so predmet naslednje buletine, katerega je izdala Narodna zemljepisna družba v Washingtonu.

— Podnebje kopnega dela južne Californije si je pridobilo svetovni sloves radi svoje miline in umerjenosti, a podnebje na otokih, ki leže dvanaest do petnajst milj od obale, predstavljajo obiskovalci še kot milejše in bolj očarljivo. Obdani od sinjega Pacifičnega morja, kopajočji se v žarkih napol tropičnega sonca, a ohlajeni od morskih sapic so dožela večnega poletja ter se povsem mirno lahko izjavljajo naslov "čarobnih otokov", katerega jim je dal neki navdušen potnik.

Vsi californijski otoki so sklanjati in večina njih je premajhna, da bi bila zadostno založena v zodi. Vred tega so male važnosti za poljedelstvo. Na nekaterih teh otokih pa rade ovee in kože v precejšnjih množinah. Največji teh otokov, Santa Cruz, ki leži le nekoliko petnajst milj južno od Santa Barbari, ima nekaj vinogradov in oranžnih nasadov.

Otok Santa Catalina, katerega se je razvilo v kopalnico, je najbolj znan med temi otoki. Ob krasnem majhnem zalivu, v obliki polumese, je bilo zgrajeno mesto Avalen, 25 milj od kopnine Californije. Na tisoče in tisoče turistov obiskuje vsako leto prostor s parniki ki vozijo redno iz San Pedro.

— Avalon je glavni stan ob pacifični obali za lov na velike ribe, kajti vodovje, ki obdaja otok, je polno velikih rib. Malo mesto je ustvarilo celo industrijo, ki se peča z nagačenjem in ohranjenjem velikih rib, katere nato kraste stene stanovanj športnikov.

— Največji čar Cataline pa so njeni podmorski vrtovi. Na dueate čolnov s steklenim dnom, od malega čolna pa do velikih rečnih parnikov plove po vodovju v Avalon zalivu ter krog njega. Iz teh čolnov povsem nove vrste se ozira na tisoče in tisoče turistov navzdol v čisto vodovje, kjer je videti najkrasnejše rastlinske oblike, ki predstavljajo trate in gozdove na morskih tleh ter zanimive ribe in druga bitja, ki žive v velikih množinah v tem zavarovanem zalivu. Ceni se, da je več kot sto tisoč dolarjev investiranih v tem brodivanju, ki im atla iz stekla.

Californija se nima zahvaliti za svoje otoke v bližini obali pesku, prihajajočemu s celine kot naprimer južni deli atlantiške obali, —

temveč dejstvu, da je država središče ene najbolj aktivnih geoloških pokrajin na svetu v zadnjih geoloških dobah. San Clemente, najbolj južni izmed otokov, se je dvignil iz morja, soglasno z geologi, dokler ni dosegel najvišji vrh višine 1900 čevljev. Otok Santa Catalina na drugi strani pa se počasi potaplja. Čeprav ne more naden človek opaziti znakov počesnega nihanja.

Noben izmed californijskih otokov nima velikega obsega. Santa Cruz, največji teh otokov, je dolg 21 milj ter povprečno širok pet milj. Tudi je najvišji, kajti en vrh sega do višine 1407 čevljev. Otok Santa Barbara je dolg le eno miljo in pol ter širok emiljo. Trije Anacaopa otoki, ki se skoraj dotikajo drug drugega, so komaj malo večji v celoti, a posamič so manjši. Te otoki se smartra za en otok.

Otoki Farrallones, čeprav majhni, so mogoče najbolj koristni med californijskimi otoki. Predstavljajo skupino majhnih kamenitih otokov, nekako dvajset milj direktno od Zlati vrata (Golden Gate), uhoda v čudoviti pristanišče San Francisco. Mimo teh otokov teče važen del trgovine sveta in s teh otokov se pošilja s pomočjo kabla poročila o prihajajočih in odhajajočih ladjah. Na največjem teh otokov stoji svetilnik, ki pošilja prvi žarek pozdravov Amerike ljudem, ki so prišli preko Pacifika ter Južnih morja.

Californijski otoki so igrali svoj del v zgodovini zapadne obale. — Cabrillo, prvi Evropejec, ki je priplul severno od sedanje mehiške črte ob pacifični obali, je razkril te otoke leta 1542, umrl na enem teh otokov ter bil tam pokopan. Viscaino, nadaljni španski raziskovalec, jih je pregledal leta 1602. Nikaka dejanska okupacija teh otokov se ni završila do leta 1769, ko je bila ustanovljena prva naselbina v Alta California v San Diego, na celini, nasproti otokom. Tekom zlatega navala na Californijo, leta 1849, so čete — Združenih držav zasedle otok Catalino.

— Ko je bila neodvisnost Mehike ustanovljena, so prešli ti otoki s celino vred od španske pod mehiško suvereniteto. Domnevalo se je, da so prešli ti otoki s Californijo vred v roke Združenih držav leta 1848, ko je bila sklenjena mirovna pogodba v Guadeloupe Hidalgo. V mirovni pogodbi se teh otokov ne omenja posebej ter je vsled tega verjetno, da bodo eventualne zahteve Mehike temeljile na tem.

Slika nam kaže hčerki ameriškega generalnega konzula v Bruslju, Morgana. Te dni sta šli obiskat svojega očeta.

Rjavost žita.

Snetljivost ni edino zlo, ki napada naše žitne trave. Brez male izjeme vsakemu poljedelcu je znana ta pogubonosa prikažen na strnjenem žitu, ki se splošno rja imenuje. Ne samo priprosto ljudstvo, ampak tudi vseski so mi slili še v začetku stoletja prosvete, omike in združevanja po narodnostih, da je omenjeni pojav na rastlinah neka bolezen, povzročena po slabem življenju soku, ki bi bil zopet posledica neprimernosti zemlje, nedostatke ali preobilne gnojilne in celo neugodne, osovito vlažnega in meglenega vremena. Kdo ni slišal in ne sliši še vedno kmata tožiti, da se je zaradi mokrotnega vremena bati uje na žitu, da bo vsled tega slab pridelek itd. Koliko je na tem modrovanju resnice, poučile nas bodo sledeče vrstice.

Ne samo na žitnih, ampak tudi na divjih travah, na sadonosnem in gozdnem drevju in sicer istotako na listnatem kakor na jelo-ve se prikažejo za njega rasti rumenkaste, rujavkaste ali pa črničkaste pege in proge nalk istim na rjavem črnem, in od tod ime rja. Ona prepeza liste in stebila ter povzroči prerano hiranje in smrt dotičnih delov. Da tako škodo- vanje rastline zadržuje razvoj cveta in na drugo stran tudi semena, je pač samo od sebi jasno.

Ako tedaj rja ni posebna rastlinska bolezen, kaj je pa vendar? Gliva, ki zajeda in razjeda razne rastline! Tedaj je že zopet rastlinska zajedavka! Da, tako je. Število teh gliv je jako veliko, a nas zanima zlasti ona, ki nam se za najbolj do živega, to je uničuje naš vsakdanji kruh. S to se hočemo natančneje seznaniti.

Pri takih raziskavanjih se ne moremo odreči povečevalnemu steklu; kajti ono je edino orodje, ki nas popelje v navidežno čudno prirodno skrivnost ter nam omogoči pot do resnice.

Skoro neizmerno tanek košček prereza preko pege ali proge položimo pod mikroskop in marsikaj nam bo jasno. Med navadnim listnim staničjem opazimo bolj ali manj pravilno v klopčič zavite tanke in prozorne niti — steljko, ki se živi o staničnem soku, izsestavajoč staničje in povzročujoč njegovo hiranje. Tudi človek in živali bolehalo in hirajo, ako jim zajedaveci neprenehoma jemljejo najboljše sokov. No, pri tem se ne ostanje! Vsaka žival, vsaka rastlina — kajti to je steljka — skrbi za svoj zarod. Iz nje se dvigne navpične nitke in odebelé na koncih v obliče za rumenkasto vsebino napolnjene, katere se osebjajo od trosorovov in nam enostaničnim ali klična zrna predstavljajo. Veter, dež, ptice in raznovrstne žuželke raznašajo z neoboroženim očesom nevidna in skoro breztežna telesa koncem pomladi in začetkom poletja po polju od bili do bili. Poletni tros klije prav lahko in hitro ter ustvarja, zavleka se skozi listno režo v staničje, ondi že omenjeno steljko,

skozi površno kožo in se nastani med staničjem. Tu se napravi v klopčič zavita, iz jako tankih rumenkastih nitij sestojeca navadno oblata telesa, ki so sprva enovita, pozneje pa se dalje razlikujejo in nazadnje predstavljajo čašaste ali skledaste, od vseh strani zastrite posodice. Gliva na tej stopinji se imenuje kupičnata rja; a vendar ni popolna rastlina, nego le razvijajoča se posebna oblika. Iz posodičnega dna vzrastó navpični steljki konci, ki se drug drugega dotikajo in na koncih in vrvice nanizano trosje ustvarjajo. V kratkem se napolni ves prostor s trosjem, čegar posamezne stanice so vsled tlačenja nepravilno oglate. Po rastočem tlačenju prodó najprej posodično kožico in potem tudi površno listovo. Zdaj so na prostem. Posoda se lepo razprostre, trosje poobli in je pripravno za bodoče razmnoževanje. Pride li na žitne trave, ustvarja zopet ondi gori omenjene žitne rje.

Tako v krogu se vrtilo leto za leto ta čudni prerod naše glive in razumljivo je, da se, ako izpade ta ali oni član potrebne podstave, niti razviti ne more. Kakor glivam sploh, prija tudi navadeni toplo in vlažno vreme; zaradi tega je škoda ob takih letih najobčutljivejša. Po vsem, kar smo izvedeli o rji, imamo to zajedavko v svoji oblasti. Nje delokrog ji lahko omejimo, na kolikor le hočemo, pa tudi do zadnje pičice je ni težko zatreti, ako nam pomaga poleg vztrajnosti še umna uporaba dolgoletnih raziskavanj mnogih v tej stroki jako zaslužnih mož. Treba je odstraniti rastline, ki posredujejo prehanje na žito. Marsikomu ustrežajo, ako izpregovorim o teh nekoliko besed.

Česmin ali babkovina (latinsko Berberis vulgaris) je 2—3 metre visok, obširen grm, ki se nahaja pogostoma po naši domovini, osobito na gricnatem svetu na suhi in pusti zemlji. Najrajši raste v bližini gozdov, po mejah in sličnih krajih. Njegove veje so tanke in šibaste ter visé na vse strani navzven. Zastirte so z rumenkastim navzdol progastim lubom. Debla so temnejša. V pazušicah trodelnih, v zlesenele trne preobrazivših se listov sedé močno prikrajšane vejice, sestojéce iz šopoma stoječih jajčastih in ostro napiljenih listov. Maja in junija se nam kaže grm v najlepši svoji krasoti, kajti tedaj je posut s svetlo-rumenimi, grozlastimi, višočimi razvezetji, ki se prikazujejo izmed listnega šopa. Cvet ima šest zelenkastih vnanjih (časnih) in šest rumenih notranjih (venčevih) prostih lističev. Nadalje šest prašnikov in v sredi pestič, iz katerega se razvije podolgovata, sprva zelena, pozneje pa sivoređa užitna, a jako kisla jagoda. Plod vidavamo skoro vso zimo na vejah. Tupatam se porablja za okuho, korenina v rumeno bojo, les pa služi strugarjem.

Kozja črešnja ali draka, metuljeve jagode (lat. Rhamnus cathartica) je navadno 5 in več metrov visok grm ali drevesce, ki raste po solčnih, kamenitih holmih, po goščah, mejah, suhih pašnikih itd. Nje debla so ukrivljena in sivo-rujavim lubom zaodeta. Veje, navadno v križ postavljene, so trnate, s pecljnatimi, zaokroženolajčastimi, napiljeno-nazobčanimi listi pokrite. V šopu stoječe cvetje je neznatno, popolno ali nepopolno, rumenkasto-zeleno ter po številu 4 razrejeno. V cvetju stoji istočasno s česminom; jeseni pa dozori v oblate, črne jagode grahove velikosti, ki so zdravju opasne. Porabijo se v zdravila in razna barvila. (Petnajstletna deklacija se je otrovala v moji sosesčini s temi jagodami in po kratki, a mučni bolezni izidihnila mlado dušo.

Inenovali smo tudi krljiko ali krljikovec, gadov les, kačje grozdje (lat. Rhamnus frangula) v številu onih rastlin, o katerih moremo trdit, da bi bilo bolje, ako bi jih ne bilo vsaj v bližini strnjenega žita. Krljika je navadno šibko drevo, katerega veje in debla je zaodeto s sivo-rujavim gladkim lubom; mlajše vejice so pa temno-sivorjave in z mnogimi podolgovatimi ali okroglimi belimi pikami posute. Najti jo je posebn po vlažnih mestih kraj gozdov. Pakrožasti, celorobni in zaščeni listi stojé nasprotno, to je po dva v enaki visokosti. Rdečkasto-belo in majhno cvetje je razrejeno po številu 5 in je pripeto s kratkimi peclji v pazušicah in sicer 1—4. Oveté že maja in čestokrat tja do jeseni; zatorej opazujemo

skozi poletje na njej cvetje in plod. Jagode so sprva zelenkaste, pozneje rdeče in nazadnje črne ter služijo barvarjem. Iz lesa se pa pripravljajo oglje, ki se rabi v smodnih. Jagode so opasne in se razločujejo od onih kozje črešnje po tem, da imajo samo po dva zrna, dočim hrani plod kozje črešnje po štiri.

Navedeno v splošnem oziru malovredno grmovje je torej treba odstraniti od njiv in sicer do sto metrov na široko. Ne samo posestniki njiv, ampak tudi tisti, na katerih bližnjem ozemlju rasto omenjene rastline in katerih tros lahko žito okužava, morajo za sosedse svoje skrbeti s tem, da izkuroje s koreninami vred rjine posredovalce. Pašniki si s tem gotovo opomorejo, kajti prostor bo večji in bolj uporabljen. Po gozdu pa taka gošča itak ni nič pridna in na njeno mesto se lahko zasadijo gozdna drevesa, s katerimi se človek na mnogo načinov okoristi. Seveda je treba splošnega in vzajemnega dela, kajti poedinec ne opravi mnogo in sicer ravno zaradi tega ne, ker se ne more žuželkam, pticam itd. ustavi.

Srhlolistnice (latinsko Asperifolia), na katerih se prezimujejo tros v kupičnato rjo razvija, so navadni njivski pleveli, in nič ni lažje, nego te odstraniti. Treba le pridnih rok, da se popiljejo in na grmadi zažgó. Napačno in graje vredno pa je navadno postopanje s kakršnimkoli plevelom, obstoječe v tem, da se zmeče na mejo, na pote ali ceste, ker ondi dozori in ga veter zopet na obdelano zemljo prenaša. Kmet naj tedaj skrbi za čisto žito in odstranjuje vsako nepotrebno rastlino na nji-vi in v njenem obližju, in nadejati se more zaslužnega plačila.

ADVERTISEMENTS.

Dr. Koler

SLOVENSKI ZDRAVNIK
633 Penn Ave. Pittsburgh, Pa.

Dr. Koler je najstarejši slovenski zdravnik specializet v Pittsburghu, ki ima 30-letno prakso v odpravljanju vseh možnih bolezni. Kastrupljenje krvi s krvjo s glavo v Pittsburghu, ki ima 30-letno prakso v odpravljanju vseh možnih bolezni. Vse možne bolezni zdravim po o-tradnih metodah. Kakor hitro opazite da vam fronehaje zdravje, ne čakajte, temveč pridite na jas vam ga bom zopet pozdravil. Hipocrit ali vodno kilo odpravim v 24 urah in sicer brez operacije. Bolezni mehurja, ki povzročajo bolečine v križu in hrbtu in včasih tudi poči puščanju voda, odpravim s gastro-vacuo. Razvnetjem, trganju, bolečinam o-takline grlo, škrofo in druge ka-tke bolezni, ki nastanejo vled nečiste krvi, odpravim v kratkem času in ni potrebno kašati. Nekateri drugi zdravilniki rabijo to-mače, da vas razumejo. Jas imam 40 let starega kraja, zato vas lahko zdravim, ker vas razumem slovenski. Družine ure: ob delavskih od 9. do 5. Ob nedeljah od 2. do 2.

ADVERTISEMENTS.

NAZNANILO in PRIPOROČILO.

Naš stalni zastopnik Mr. JAN KO PLEŠKO pobira naročnino za Glas Naroda na 6104 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio, in daje vsa druga pojasnila glede potovanja v stari kraj ali dobiti svojce od tam, glede denarnih pošiljav in sploh v vseh drugih zadevah. Ima v zalogi tudi knjigo Peter Zgaga. Rojakom ga toplo priporočamo. Upravništvo Glasa Naroda.

Dospelo je novo suho grozdje.

Muškatel zelo sladke debele jagode, boksa 50 funtov .. \$9.—
Čipar grozdje največje in najsladkeje jagode, boksa 50 funtov .. \$8.—
Malo črno grško grozdje, zelo sladko, boksa 50 funtov \$7.—
Pošljite \$3. na račun vsake bokse ki naročite in poslati bomo takoj. BALKAN IMPORTING CO. 51-53 Cherry St., New York, N. Y.

NAZNANILO in ZAHVALA.

Naznanjam vsem sorodnikom, znanecem in prijateljem, da nam je kruta smrt pobrala edinega sina

FRANK BOSNARJA

v cvetoči dobi 21 let. Rjagopokojni je bil rojen v Čatežu ob Savi na Dolenjskem. Tukaj je bival 11 let.

Dne 1. junija 1921 je odšel iz La Salle, Ill., v državo Wyoming svojega strica Joe Baskovca obiskat, kamor je srečno prišel. Dne 15. junija se je siromak nazaj proti domu podal, toda ko se je dve postaji čez Wyoming pripeljal v državo Nebraska, se je železniški most podrl in celi vlak je padel v globino. On je v kari tako nesrečno padel, da si je tilnik zlomil. To se je zgodilo pri mestu Chebran, Nebr. Dne 21. junija so mrtvega na dom pripeljali.

Pokojni je bil član društva Maccabees, kojega člani so mu darovali krasen venec v spomin, za kar jim izrekam lepo hvalo. Nadalje se zahvaljujem vsem darovalcem krasnih vencev in cvetlic. Posebno se zahvaljujem lasall-skim fantom in dekletam, ki so mu darovali krasne vence in ga spremili k zadnjemu počitku.

Rajni zapušča očeta in mater v največji žalosti. Pogreb se je vršil dne 23. junija iz hiše žalosti na katoliško pokopališče sv. Vincenca ob ogromni vdeležbi znancev in prijateljev, ki so naju prišli tolažiti v žalostnih urad ter pokoj-nemu izkazali zadnjo čast, za kar jim bodi na tem mestu izrečena srčna hvala.

Ti pa, nepozabljeni sin, počivaj v miru in lahka naj ti bo ameriška zemlja!

Zalujoča ostala: Martin in Mary Bosnar, stariši. La Salle, Ill., 29. jun. 1921.

58 Second St. (9-11-7)

WSS WSS WSS WSS WSS WSS

PRISRČEN smeh je najboljšo zdravilo sveta.

Če ste otožni, zamišljeni — se prav na široko zasmejte — pa boste takoj ozdravljeni.

Knjiga Peter Zgaga vam povzroči smeh, kadarkoli pogledate vanjo.

Ena knjižica za 50 centov vam bo trajala za vedno.

Izrežite ta kupon pridenite petdeset centov v znakah ter ga pošljite:

Slovenic Publishing Co., 82 Cortlandt St., New York.

Genjeni: Za priloženih petdeset centov v znakah mi pošljite knjigo "Peter Zgaga."

Ime

Naslov

Država

SKRIVNOST ORCIVALA.

DETEKTIVSKI ROMAN.

Francoski spisatelj Emile Gaboriau. — Za G. N. priredil G. P.

33

(Nadaljevanje.)

Natakarji so s presenečenjem zapazili, da se je komaj dotaknil jedil, katera so postavili predenj in da je postal z vsakim požirkom mrkejši. Večerja ga je stala devetdeset frankov. Vrgel je zadnji bankovec za sto frankov na mizo ter odšel ven. Ker ni bilo še pozno, je šel v neko drugo restavracijo, kjer je popivala družba dijakov. Sedel je za mizo v najbolj oddaljenem in samotnem kotu sobe. Naročil je kavo ter hitro izpil tri ali štiri čaše. Hotel se je razburiti ter postati s tem še bolj odločen v svojem sklepu. Tega pa ni mogel. Čim bolj je pil, tem bolj neodločen je bil.

Neki natakar, ki ga je videl samotnega pri mizi, mu je ponudil časopis. Odprl ga je mehanično ter čital:

— Ravno ko je šel list v tisk, smo izvedeli, da je neka dobro znana oseba izginila, potem ko je dala izrazu svojemu namenu, da bo izvršila samomor. Poročila, katera smo dobili glede tega, so tako čudna, da smo sklenili preložiti posameznosti na jutranji dan, ker ni bilo več časa dobiti podrobnejše informacije.

Te vrste so presenetile Hektorja. To je bila njegova smrtna obsodba, katero je napisal tiran, kojega verni sluga je bil celo svoje življenje, — namreč javno mnenje.

— Nikdar ne bodo prenehali govoriti o meni, — je mrmral jezno. Nato pa je dostavil:

— Napravimo konec vsemu temu.

Kmalu je dospel do hotela Luksemburg. Potrkal je na vrata in hitro so ga odvedli v najboljšo sobo v hiši. Naročil je ogenj ter tudi vode in pisalni papir. Ob tem trenutku je bil prav tako trden in odločen kot zjutraj.

— Ne smem se obotavljati, — je mrmral.

Sedel je za mizo poleg ognjišča ter pričel pisati s trdno roko izjavo, ki je bila namenjena za policijo.

— Nikogar se ne sme dolžiti krivde radi moje smrti, — je pričel ter rekel končno, da je treba hotelirja odškodovati.

Ura je bila takrat pet minut pred enajsto. Položil je obe pištoli na kamin.

— Ustrelil se bom ob polnoči, — si je mislil. — Imam torej še eno uro življenja.

Vrgel se je v naslonjačo ter si pokrtil lice z obema rokama. Zakaj se ne ustreliti takoj? Zakaj si nalaga prostovoljno to uro čakanja, muke in agonije? Ni vedel odgovora na to vprašanje. Pričel je zopet razmišljati o dogodkih svojega življenja in o naglici razvoja, ki so ga privedli v to pusto sobo. Kakor hitro je potekal čas! Zdelo se mu je kot včeraj, ko si je pričel prvič izposojati denar. Malo doberga pa stori človeku, ki je padel na dno propada, vedeti za vzroke njegovega padea.

Veliki kazalec na uri je kazal pol enajstih.

Mislil je na poročilo v listu, katero je ravnokar čital. Kdo je dal tozadevne informacije Brez dvoma je bila to ženi. Ko se je osvestila, je gotovo hitela za njim. Ko ga ni mogla najti na bulvardu, je najbrž pohitela v njegovo hišo, v njegov klub ali k kakemu njegovemu prijatelju. V istem trenutku je gotovo celi svet govoril o njem.

— Ali ste že čuli novico?

— Da, ubogi Tremorel. Kakšna romanca! Dober glečko, le.... Domneval je, da čuje ta "le" v spremstvu škodoželjnega smeha. Čas je potekal in kazalec se je pomikal proti dvanajsti uri. Ura je napočila.

Grof je vstal, prijel za pištolo ter se postavil tik k postelji, da bi ne padel na tla.

Ura je pričela udarjati, a on ni ustrelil.

Hektor je bil pogumen človek in sloves njegove odločnosti je bil velik. Izvojeval je najmanj deset dvobojev in vedno se je z običudovanjem govorilo o njegovi hladnosti na bojišču. Nekoč je ubil nekega moža v dvoboju ter spal v oni noči zelo trdno.

Kljub temu pa ni ustrelil.

Najti je dve vrsti poguma. Prvi, napačni pogum, ki je namenjen za javnost, ki potrebuje razburjenost boja, ploskanja gledalcev. Drugi, resnični pogum, pa zaničuje javno mnenje ter se pokori vesti, ne pa strasti. Uspeh ga ne zmoti, kajti svoje delo opravlja brez šuma.

Dve minuti po dvanajstih in Hektor je še vedno držal pištolo ob svojem senču.

— Ali se bojim? — je vprašal samega sebe.

Bal se je, a tega ni hotel priznati samemu sebi.

Položil je pištolo na mizo ter se vrnil k stolu v bližini kamina. Vsi njegovi udje so se stresli.

— To je nervoznost, — je mrmral, — a to bo minulo.

Dal si je časa do ene ure. Skušal je prepričati samega sebe o potrebi, da izvrši samomor. Če tega ne stori, kaj bo postalo iz njega? Kako bo živel? Kako bi se mogel pokazati v svetu, ko vendar ve celi Pariz za njegov sklep? Ta misel ga je razkačila. Postal je pogumen ter zopet prijel za pištolo. Dotik mrzlega jekla pa mu je zopet vzel pogum in njegova roka je omahnila.

— Ne morem, — je ponavljal v svojem strahu. — Ne morem.

Mislil na fizično bolečino ga je prestrašila. Zakaj si ne izbere milejše smrti? Strup ali pa ogelje, — kot oni majhni kuhar? Nič več se ni bal smečnosti primerjanja in ves njegov strah je obstajal v tem, da ne bo imel dosti poguma, da izvrši samomor.

Vsake pol ure je podaljšal rok, ki mu je še ostal za življenje. Bila je to strašna noč, polna agonije zadnje noči zločinca, obsodjenega na smrt. Jokal je od srda in žalosti, vil roki ter molil. Prosti jutra je zadremal v naslonjači. Predramili so ga štirje močni udarci na vrata, katera je takoj odprl. Bil je natakar, ki je hotel vedeti, če si želi zajutreka in ki je stopil ves presenečen za korak nazaj, če je pogledal v blede in prepadeno lice Hektorja.

— Jaz nočem ničesar, — je rekel grof. — Pojdem navzdol.

Imel je še toliko denarja, da je plačal račun ter dal natakarju napitnino. Nato pa je zapustil hotel, kjer je toliko pretrpel, brez cilja in namena. Bolj kot kedaj prej je bil trden v svojem sklepu, da npravi konec vsemu, a hotel si je dovoliti par dni odloga, da pomiri svoje živce. Kako pa živeti tegom teh dni? Niti centa ni imel v žepu. Tedaj pa mu je prišla prava misel: — Zastavnica!

Vedel je, da bo dobil v zastavnici nekaj denarja za svojo zlatnino. Kje pa najti zastavnico? Ni si upal vprašati ter pričel iskati na slepo srečo. Glavo je nosil pokonci ter šel trdnjejših korakov naprej. Iskal je nekaj ter imel določen cilj. Konečno je našel znamenje zastavnice na neki hiši v Rue Conde. Vstopi je. Prostor je bil temen in mrk ter poln dobrovoljnih ljudi, katerim ni mogla denarna gadrega vzeti dobre volje. Bili so večinoma dijaki in ženske, ki so

veselo klepetale, ko so čakale, da pridejo na vrsto. Grof de Tremorel je podal svojo uro, verižico ter prstan z demantom. Neka mlada ženska je zapazila njegovo zadrego.

— Vidite, — je rekla, — položite svoje stvari na okno z zelenimi zavesami.

Nekaj trenutkov pozneje je bilo čuti glas, ki je rekel:

— Dvanajst sto frankov za uro in prstan.

Ta visoka svota je povzročila tako senzacijo, da so vsi prenehali govoriti. Oči vseh so se obrile v milijonarja, ki bo spravil tako svoto, a ta milijonar se ni odzval klicu.

Ista ženska, ki ga je prej ogovorila, ga je prijala za rokav.

— To je za vas, — je rekla. — Odgovorite, če vzamete ali ne.

— Jaz vzamem, — je rekel Hektor.

Lotilo se ga je veselje, v katerem je pozabil na muke prejšnje noči. Dvanajst sto frankov! Koliko dni bo ta denar lahko trajal! Ali ni čul govoriti, da je najti uradnike, ki komaj zaslužijo toliko na leto?

Hektor je čakal dolgo časa, ko je eden izmed uradnikov, ki je sedel pri pisalni mizi, zaklical:

— Kdo dobi teh dvanajst sto frankov?

Grof je stopil korak naprej.

— Jaz, — je rekel.

— Vaše ime?

Hektor se je obotavljal. Nikdar bi ne povedal svojega imena na glas v takem prostoru. Povedal je prvo ime, ki mu je prišlo na misel.

— Durand.

— Kje so vaši papirji?

— Kakšni papirji?

— Potni list, pobodnica za stanovanje ali lovski list....

— Jaz nimam nikakih.

— Pojdite in jih prinesite ali pa pripeljite s seboj dve dobro poznani priči....

— Jaz vendar....

— Nikakega vendar. Naslednji....

Hektorja je jezil noblastni način uradnika.

— Potem mi vrnite moje stvari, — je rekel.

Uradnik se je zasmehljivo ozrl vanj.

— Tega ni mogoče storiti. Nobene stvari, ki je registrirana, se ne more vrniti brez dokaza pravilne posesti.

(Dalje prihodnjic.)

ADVERTISEMENT.

V odgovor.

Ponovno naznanjamo vsem rojakom in rojakinjam, da prave Elgin garantirane moške in ženske ure čisto zlato prstane, verižice, priveske in vse drugo zlatnino ter demante; dalje prave glasne svetovne COLUMBIA GRAMOFONE in SLOVENSKE PLOŠČE prodaja in razpošilja po celi Ameriki znani Vaš slovenski večletni trgovec z zlatnino

IVAN PAJK, 24 Main St., Conemaugh, Pa.

Pišite mu po cenik, pošlje ga vam brezplačno.

COLUMBIA GRAMOFONE

VICTOR NAVINŠEK, 331 Grove St., CONEMAUGH, PA.

OD \$35.50 — \$350.00

— VELIKA ZALOGA —

— PLOŠČ V VSEH JEKLI —

— NIKE DOBITE PRI: —

— NIKE DOBITE PRI: —

Frank Sakser State Bank

82 Cortlandt Street, New York

GENERALNO ZASTOPSTVO

Jadranske Banke

in vseh njenih podružnic.

Jugoslavija:

Bograd, Celje, Dubrovnik, Kotor, Kranj, Ljubljana, Maribor, Metković, Sarajevo, Split, Šibenik, Zagreb.

Italija:

Triest, Opazija, Zadar.

Nemška Avstrija:

Dunaj.

Izvršuje hitro in poceni denarna izplačila v Jugoslaviji, Italiji in Nemški Avstriji.

Izdaja čeke v kronah, lirah in dolarjih plačljive na vpogled pri Jadranski banki in vseh njenih podružnicah.

Prodaja parobrodne in železniške vožne listke na vse kraje in za vse črte.

Istavlja tudi čeke plačljive v efektivnem zlatu pri Jadranski banki in njenih podružnicah s pridržkom, da se izplačajo v napoleonih ali angleških šterlingih, ako ni na raspolago ameriških dolarjev v zlatu.

Zajamčeni so nam pri Jadranski banki izvanredno ugodni pogoji, ki bodo velike koristi za one, ki se bodo posluževali naše banke.

Slovenski prijatelji in posamezniki naše banke so vnapredu naprošeni, da opozorijo na ta naš oglas svoje znanosti in hrvaške, dalmacijske, istre, goriske in črnogorske.

FRANK SAKSER STATE BANK

FRANK SAKSER, predsednik.

ROJAKI NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA" NAJVEČJI SLOVENSKE DNEVNIK V ZDRUŽENIH DRŽAVAH.

ADVERTISEMENT.

Zastopniki "Glas Naroda"

kateri so pooblašteni pobirati naročnino za dnevnik "Glas Naroda".

Vsak zastopnik izda potrdilo na svoto, katero je prejel in jih rojakom priporočamo.

Naročnina za "Glas Naroda" je: Za celo leto \$3.00; za pol leta \$1.50; za štiri mesece \$1.00; za štiri leta \$1.50.

San Francisco, Cal.: Jacob Lovina.

Denver, Colo.: Frank Šarabed.

Pueblo, Colo.: Peter Cullig, John Gern, Frank Jacob in A. Kochevar.

Idaho, Colo.: Louis Costello.

Sumner, Colo.: Math. Kernell.

Indianapolis, Ind.: Alois Rudman.

Clinton, Ind.: Lambert Bolakar.

Aurora, Ill.: J. Verbill, 635 Aurora Avenue.

Chicago, Ill.: Joseph Bostil, Joseph Blah in Joseph Bertha.

Idaho, Ill.: Frank Ramlich, Frank Laurie in John Zaleto.

Mancoska, Ill.: Frank Augustin.

La Salle, Ill.: Matija Komo.

North Chicago, Ill.: Anton Kobal in Math. Ogria.

South Chicago, Ill.: Frank Černa.

Springfield, Ill.: Matija Barborič.

Waukegan, Ill.: Frank Petkovič.

Franklin, Kans. in okolice: Frank Leskovic.

Frontenac, Kansas: Rok Firm.

Elgin, Kans.: Mike Pencil.

Elkhart, Ind.: Frank Vodopivec.

Chisholm, Minn.: Frank Gorla.

Calumet, Mich.: M. F. Kobe in Pavel Scholtz.

Everett, Minn.: Louis Gorla.

Gilbert, Minn.: L. Vesel.

Stirling, Minn.: Ivan Korla.

Virginia, Minn.: Frank Hrovatich.

Kly, Minn.: Frank Gorla in Joseph J. Pustal.

St. Louis, Mo.: Mike Grabrian.

East Helena, Mont.: Frank Hrelle.

Great Falls, Montana: Math. Urih.

Klein, Montana: Gregor Zoben.

Gowanda, N. Y.: Karl Sternika.

Little Falls, N. Y.: Frank Masla.

Barberton, Ohio: A. Okolish, F. Poje in Albin Poljanec.

Collinswood, Ohio: Math. Slapnik.

Cleveland, Ohio: Frank Sakser, Charles Karitaga in Jakob Romik.

Lorain, Ohio: Louis Balant, J. Kumb in M. Ostanek.

Niles, Ohio: Frank Kogovič.

Youngstown, Ohio: Anton Kikolj.

Oregon City, Oregon: M. Justin.

Ambridge, Pa.: Frank Jakla.

Bossmar, Pa.: Louis Hribar.

Brougham, Pa.: Anton Ipravč.

Burdin, Pa.: John Damiar.

Conemaugh, Pa.: Ivan Pajk in VM Novak.

Claridge, Pa.: Anton Jerina in Anton Kozlov.

Conno, Pa.: Anton Oshaben.

Export, Pa.: Louis Supančič.

Forest City, Pa.: Mat. Kamin.

Garretts, Pa.: Jerry Okora.

Imperial, Pa.: Valentine Potomel.

Greensburg, Pa.: Frank Novak.

Irwia, Pa.: Mike Pavlič.

Johnstown, Pa.: John Polanc.

Lanesville, Pa.: Anton Ostanek.

Mannor, Pa.: Frank Damiar.

Meon Run, Pa.: Frank Matič in Frank Pustal.

Phillipsburg, Pa.: U. Jakobich, Z. Jakša, Vinc Arch in I. Magister.

Richfield, Pa.: Martin Kozovšek.

Reading, Pa.: J. Pavlič.

Stettin, Pa.: Anton Hrel.

Turtle Creek, Pa.: Frank Schifano.

West Newton, Pa.: Joseph Jovan.

White Valley, Pa.: Jurij Pavlič.

ADVERTISEMENT.

KRETANJE PARNIKOV

KEDAJ Približno ODPLU JEJO IZ NEW YORKA.

CRETIC	12. juli.	—	Genoa	FRANCE	4. avg.	—	Havre
MAURETANIA	14. juli.	—	Cherbourg	MAURETANIA	11. avg.	—	Cherbourg
LA SAVOIE	16. juli.	—	Havre	LA LORRAINE	5. avg.	—	Havre
P. MATOIK	14. juli.	—	Genoa	CANOPIC	9. avg.	—	Genoa
LAPLAND	16. juli.	—	Cherbourg	BELVEDERE	11. avg.	—	Triest
OLYMPIC	18. juli.	—	Cherbourg	BERENGARIA	18. avg.	—	Cherbourg
SAXONIA	20. juli.	—	Cherbourg	BOURDONNAIS	9. avg.	—	Havre
AMERICA	22. juli.	—	Cherbourg	AQUITANIA	23. avg.	—	Cherbourg
LA TOURAINE	24. juli.	—	Havre	ZFELAND	6. avg.	—	Cherbourg
ROCHAMBEAU	26. juli.	—	Havre	OLYMPIC	13. avg.	—	Cherbourg
FINLAND	28. juli.	—	Cherbourg	LA SAVOIE	13. avg.	—	Havre
PARIS	30. juli.	—	Havre	LEOPOLDA	16. avg.	—	Havre
CALABRIA	27. juli.	—	Triest	PARIS	17. avg.	—	Havre
AQUITANIA	27. juli.	—	Cherbourg	LAPLAND	20. avg.	—	Cherbourg
PESARO	27. juli.	—	Genoa	LA TOURAINE	20. avg.	—	Havre
KROONLAND	28. juli.	—	Cherbourg	AQUITANIA	23. avg.	—	Cherbourg
WASHINGTON	30. juli.	—	Cherbourg	AMERICA	24. avg.	—	Cherbourg
ROUSILLON	2. avg.	—	Havre	FRANCE	25. avg.	—	Cherbourg
ADRIATIC	3. avg.	—	Cherbourg	PRES. WILSON	27. avg.	—	Triest
LAFAYETTE	3. avg.	—	Havre	WASHINGTON	27. avg.	—	Cherbourg
ARGENTINA	4. avg.	—	Triest	ADRIATIC	31. avg.	—	Cherbourg

Glede cen za vožne listke in vse druge pojavnice, obrnite se na tvrdko FRANK SAKSER STATE BANK 82 Cortlandt St., New York.

U.S. MAIL STEAMSHIP COMPANY, INC.

Direktna služba iz New Yorka in Bostona v Napoli in Genova.

Karte do Palermo in Mesina.

VELIK PARNIK NA DVA VIJAKA.

POCAHONTAS" odpluje sredi julija

Cene za Napoli in Genova: Kabine \$150 naprej, 2. razred \$95 in 35 voj. davka.

IZBORNA SLUŽBA — KRAJNE UDOBNOSTI.

Oddelek za potnike: 45 BROADWAY, NEW YORK.

Oddelek za prtljago: 120 BROADWAY, NEW YORK.

NAREDBA GENERAL.